

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Jurist Artemi Aleksandrov
aaoigusteenused@gmail.com

Teie 22.04.2025
Meie 12.05.2025 nr 2-6/25-3653-2

Vastus selgitustaotlusele

Lugupeetud Artemi Aleksandrov

Esitasite Justiits- ja Digiministeeriumile teabenõude täitemenetluse seadustiku (TMS) § 132 lg 1¹ kohaldamise kohta olukorras, kus elatise võlgnikul on eriti väike sissetulek.

1. Alustuseks märgin, et avaliku teabe seaduse (AvTS) § 6 sätestab, et teabenõue on teabenõudja poolt AvTS-is sätestatud korras teabevaldajale esitatud taotlus teabe saamiseks või taaskasutamiseks. AvTS § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega on tegemist teabega, mis on teabenõudele vastamise otstarbeks koheselt olemas (mingi dokumendi kujul, failina vms.).

Teie poolt esitatud küsimusele vastamine ei tähenda juba olemasoleva teabe väljastamist, vaid õiguslase selgituse andmist. Sellest tulenevalt on tegemist selgitustaotlusega märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise ning kollektiivse pöördumise esitamise seaduse (MSVS) § 2 lg 2 p 1 mõttes.

2. Vastuseks Teie selgitustaotlusele TMS § 132 lg 1¹ kohaldamise kohta selgitan järgmist.

Madala sissetulekuga võlgniku sissetuleku arestimise regulatsioon (TMS § 132 lg 1²) sätestab alampiiri, mis peab võlgnikule peale sissetuleku arestimist alati kätte jääma. Selle regulatsiooni kohaselt sissetulekut ei arestita, kui see jääb alla Statistikaameti poolt avaldatud arvestusliku elatusmiinimumi. TMS § 132 lg 1² viimane lause sätestab selgesõnaliselt, et sama regulatsiooni ei kohaldata lapse elatistõude täitmisele.

Lapse elatise sissenõudmise tõhustamiseks mõeldud TMS § 131 lg 1¹ samuti ei sisalda viidet minimaalsele summale, mis peaks võlgnikule pärast lapse perioodilise elatistõude täitmiseks tehtavat sissetuleku arestimist kätte jääma. Õigus arestida kolmandik elatise võlgniku sissetulekust – ka juhul, kui kogu sissetulek jääb alla poole ühe kuu eest ettenähtud töötasu alammäärast (nn miinimumpalgast) – anti kohtutäiturile 24.03.2021 jõustunud seadusemuudatusega.

Regulatsiooni muutmise eelnõu seletuskirjast¹ järeldub, et seadusandja tegi selle muudatuse lapse huve silmas pidades, et tagada lapsele ülalpidamine sõltumata vanema sissetuleku suurusest. Seletuskirjas on rõhutatud: sõltumata sellest, kui raske on vanema olukord, peab lapsele olema

¹ Täitemenetluse seadustiku ja teiste seaduste muutmise seadus 763 SE seletuskiri, lk. 6-7. internetis: <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/94975644-610a-05d2-8a30-c1febfa97a5d/>

tagatud ülalpidamine ning vanema keeruline majanduslik seis ei saa olla põhjuseks elatise maksmata jätmisele.

Kokkuvõtvalt järeldub eeltoodust, et kehtiv TMS § 132 lg 1¹ ei sätesta alampiiri, mis peaks lapse elatise võlgnikule pärast sissetuleku arestimist kätte jääma. Sellises olukorras võib võlgniku käsutusse jääv summa jääda ka alla Statistikaameti poolt avaldatud arvestusliku elatusmiinimumi.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Aleksandr Logussov
nõunik

Aleksandr Logussov
Aleksandr.Logussov@justdigi.ee